

Friluftsliv i Store Vejleådal

1 KM

SIGNATURFORKLARING

- Park/Naturområde
- Skov
- Åbne arealer
- Beboelse
- Vand
- Stier
- Vestegnsruten
- Marathonringen
- Naturstien Strandparken Hedeland
- Vej/Jernbane

1. TOFTEGÅRDEN i landsbyen Gammel Vridsløse er en lille oase. Her kan du opleve et levende landbrug i historiske rammer. Den firlængede bondegård fra omkring år 1900 fungerer i dag både som ekologisk besøgs-gård for institutioner og private, fristed for børn, og centrum for naturplejen i Albertslund Kommune. Det er gratis for alle at besøge den idylliske gård, og byens børn kan deltage i pasning af husdyrene, som næsten alle er af gamle danske landraceer.

2. HYLDAGER BAKKER ligger i den nordlige del af Kongsholmparken i Albertslund. Bakkerne er anlagt som støjvold og danner samtidig ramme om natur- og friluftsoplevelser med blandt andet mountainbikerute, legeplads, udkigspunkter og opholdsmuligheder. På bakkerens skråninger eksperimenteres med planter og jordbundsforhold for at skabe de bedste muligheder for en rig biodiversitet.

3. VANDHAVERNE OG DE VÅDE ENGE I KONGSHOLMPARKEN opsamler store dele af den regn som falder i Albertslund. Fra de åbne regnvandsbassiner i byen flyder vandet igennem vandhaverne, hvor himlen og trætoppene spejler sig, og lyden af vand og fugleliv skaber en helt særlig stemning. Herfra strømmer vandet videre ud i de våde enge i Kongsholmparken, hvor det forsinker yderligere for at forhindre oversvømmelser længere nede i ådalen, før det til sidst når ud i Store Vejleå. Har det regnet meget, kan der gå flere dage før vandstanden i de våde enge er normal igen.

4. TÅSTRUP IDRÆTSPARK er en bypark med en lang række aktivitetsmuligheder. Her kan du tage en rolig gåtur, eller tage vennerne med og udfordre dem på motionsbanen eller i tennis, padeltennis, fodbold, minigolf, petanque og croquet. Nogle af aktiviteterne kræver medlemskab, andre kan bookes af alle på internettet.

5. MARATONRINGEN løber igennem hele Høje-Taastrup kommune. Her kan du vandre, løbe eller cykle gennem smuk natur. Den sydlige del af ruten passerer hundeskoven ved Store Vejleå, løber langs Enghavestien og forbi Mølleparken. Har du ikke mod på at tage hele maratonetappen på Rød rute (42 km), kan du vælge Lilla rute (21 km) eller Gul Rute (10 km). Følg Maratonringens farvede logoer på stolper, vejskilte og lygtepæle – så kan du let hoppe af og på.

6. MØLLEPARKEN. I parken langs Mølleåen kan du dykke ned i mere end 400 års historie og finde ruinerne fra Valby Møllegaard, hvor der både har været en vindmølle og en vandmølle. Valby Møllegaard nævnes første gang i skriftlige kilder i 1573. Parken byder på en blanding af vild natur og plejede arealer med gamle træer. Du kan tage den med ro på sansestien. Er du mere til sport og leg, kan du tage din frisbee med og øve dig på discgolf-banen.

7. BLAAKILDEGAARD er den sidste tilbageværende gård i den tidligere landsby Taastrup Valby, som nu er en del af Taastrup. På Blaakildegaard Byhistorisk Samling og Arkiv, der hører under Kroppedal Museum, kan du finde svar om Høje Taastrup Kommunes historie, sidde i den gamle have, eller besøge de vekslende udstillinger med fokus på nutid og fortid.

8. "THOMAS PÅ BJERGET" er Albertslunds bæredygtige kæmpe. Han tager sig et hvil på en bjergskråning i Kongsholmparken. "LILLE TILDE" står i skoven på den anden side af Tueholmsøen. Der er en lille træskæppe over Tueholmsøen, der forbinder de to kæmper. Kæmpe-skulpturene er en del af den internationalt anerkendte kunstner Thomas Dambo's projekt "De seks glemte kæmper", der blev opført til Vestegnens Kulturrugte i 2016. Kæmperne er et symbol på sammenhængen på Vestegnen. De er alle opført i genbrugstræ, og udført med hjælp fra lokale frivillige.

9. HØGHSBJERGET er med sine 33 m over havet et af de højeste punkter på Vestegnen. Bakken er opkaldt efter tidligere Kommuneingeniør Jens Christian Høgh (1916-1976). På toppen er der god udsigt over Store Vejleådal, og når der er sne om vinteren, forvandles Høghsbjerg til en fremragende kælkebakke for både børn og voksne. Ved Høghsbjerg findes også en friluftscene, som blandt andet danner ramme om fejring af sankthansaften, og børnefestugen med bålhygge og overnatning under åben himmel.

10. TOFTEPARKEN fremstår som en savanne med vildtgræs og fritstående, paraplylignende træer. Den naturlignende beplantning hjælper fugle og insekter til flere levesteder, og styrker dermed biodiversiteten i det lysåbne landskab. I den rekreative park finder du plads til en gåtur i ro og fordybelse på naturstier, og langs Mølleåen med sit rige dyreliv.

11. BAKKERNE VED RINGSTEDBANEN. De bløde bakker langs sydsiden af jernbanen fra Vallensbæk Sø til Vallensbæk Torvej er skabt med overskydende jord fra Ringstedbanen. Det har givet plads til ny natur, legeplads, kælkebakke, shelters og flere udsigtspunkter med panorama over Vallensbæk Mose og Vallensbæk Landsby.

12. RØJLEGRØFTEN NATURPARK er et kuperet landskab med et rigt dyre- og planteliv. Sommeren kan nydes fra en siddeplads på badebroen, og om vinteren lokker den kæmpe kælkebakke. Overalt er der opsat fuglekasser og rovfuglepinde, og der er sået blomsterblandinger til glæde for insekter og mennesker. Naturparken har et udsigtstårn. Skoler og foreninger kan med tilladelse fra kommunen sejle i kanoer og kajak på søerne.

13. TUEHOLM OG VALLENSBÆK SØERNE. Her samarbejder kommunerne i Albertslund, Ishøj, Høje-Taastrup og Vallensbæk om natur- og friluftfaciliteter. Søerne er anlagt som forsøkningsbassiner for regnvand, men der er samtidig mulighed for at fiske, sejle i kano, stå på vandski eller sove i shelters. Syd for Vallensbæk Sø er der udsigt over - og Vallensbæk Moser med græssende kvæg. Især i forårs- og efterårsmånederne ses store flokke af trækkende fugle i de fugtigste dele af mosen. Ved Spisestedet Mosen er der gode muligheder for picnic ud mod søen.

14. NATURSTIEN STRANDPARKEN-HEDELAND forbinder to af Vestegnens største friluftsområder. På den ca. 20 km strækning kan du opleve storslåede landskaber, naturområder og kulturhistoriske steder. Blandt de mange seværdigheder kan nævnes Ishøj Dyrepark, gamle herregårde, kirker, landsbymiljøer, Værket ved Thorbro samt vandløb, eng- og moseområder og flere mindre skove. Stien har en afstikker forbi Kunstforeningen i Ishøj og forbindelse til Landsbyskoven. Ruten er hele vejen markeret med pæle med et blåt og hvidt piktoqram. Stien er samtidig en delstrækning på den europæiske Fjernvandrevæg E6, der går fra Alexandroupolis i Grækenland til Kilpisjärvi i Finland. Den danske rute går fra Kruså til Kastrup.

15. ISHØJ DYREPARK ved . Her kan du lege på skovlegepladsen, spise medbragt mad i madpakkehuset og opleve dansk landracegeder, dværggeder, marskfår og skotsk højlandskvæg. Rundt i indhegningerne i dyreparken og på naturarealer over hele kommunen går byens egne dyr, hvor hovedformålet er naturpleje og naturformidling. Dyreparken er lettilgængelig med et udbygget stinet og foruden de mange græssende dyr findes flere skovarealer og små søer med et varieret dyreliv. Der er parkeringsmulighed og toiletfaciliteter. Shelters kan bookes ved henvendelse til kultur@ishoj.dk. I den vestlige udkant af dyreparken står en fredet vildtbanesten, som blev sat af Christian VII i 1775. Stenen vidner om et oprindeligt jagtområde under kongen.

16. BREDEKÆRGÅRD er en af flere ældre bevarede gårde i Landsby. Den drives i dag med hjælp fra en række frivillige foreninger, og danner ramme om foredrag, udstillinger, naturformidling, børnedage og meget mere. Ishøj Naturcenter, Ishøj Lokalhistorisk Arkiv og Kroppedal Museum hører ligeledes til på gården. Her kan du se udstillingen "Fyrsten fra Torslunde", der viser et betydningsfuldt fund fra Romersk jernalder. Udenfor er der legeplads, et mindre dyrehold med høns, får, geder, grise og kaniner, samt mulighed for at låne grej til bålhygge og spil. Oprindeligt var Bredekærgård en af kongens jagtgårde.

17. STORE VEJLEÅ OG MOSERNE På strækningen nedstrøms de kunstigt anlagte Vallensbæksøer er vandløbet omgivet til et forløb i kanten af det store lavbundsområde kaldet Vallensbæk og Moser. Store dele af moserne er i dag delvist tørlagte ved grøftning og udpumpning. Størstedelen af moseområdet afgræsses med kvæg. Især i forårs- og efterårsmånederne ses store flokke af trækkende fugle raste og fouragere i de fugtigste dele af moseområdet. Oprindeligt er ådalen en fjordarm tilbage fra Stenalderen, og der er flere steder fundet spor af boplads. I dag indgår moserne i en styringsstrategi for håndtering af vandstrømmen i Store Vejleå, og i tilfælde med ekstremregn i vandløbets opland kan moserne fungere som nødbassin for midlertidig stuvning af vand.

18. SKOVMOSEN ved Vejlegårdsvej er anlagt i samarbejde med HOFOR. Anlægget er et eksempel på naturbaseret klimasikring, hvor regnvand fra Vallensbæk Skole og Idrætscentret bliver forsinket, før det løber ud i Bækrenden. De skiftende højder på vandspejlet i Skovmosen skaber grundlag for et rigt dyre- og planteliv. Med tiden vokser området til, og bliver til lysåben blandet skov.

19. CYKELBANER VED LUNDBÆKVEJ Ungdomsskolen i Vallensbæk har ved Lundbækvej anlagt to cykelbaner, som kan benyttes af alle. Både nybegynder og mere rutinerede kan finde tekniske udfordringer på baner til pumptrack og mountainbike.

20. LANDSBYSKOVEN ved Ishøj Landsby er nyplantet og udgør sammen med søen et ca. 35 ha stort rekreativt landskab. Skiftende blomstring, bærsætning, løvfald og lysninger giver de besøgende oplevelser uanset årstid. Et 5 km langt slyngnet stiftorløb binder de forskellige skovmiljøer sammen, og langs søens bred bugter en 100 meter lang træbro sig over det område, hvor Baldersbækken møder søen. Skoven vil som den vokser op blive hjemsted for et varieret dyreliv, og de mange træer bidrager samtidig til beskyttelse af grundvandet og binding af CO₂ fra luften. Mellem Ishøj Bygade og Ishøj Stationsvej er et område afsat til hundeskov. I 2021 vandt Landsbyskoven Ishøj Kommunes arkitekturpris for skabelse af et rekreativt område af høj kvalitet.

21. STRANDENGEN. Strandengene, som kan ses fra fugletårnet, er en del af den oprindelige kystnatur før Strandparken blev anlagt. Dengang skillede det salte vand ind over strandengene, når vandstanden var høj i Køge Bugt. Denne dynamik er kendetegnet for naturtypen, men kan ikke opleves her i dag. Lavningerne på strandengen holdes i dag vandfyldte af den høje grundvandsstand i området og det ferske bidrag fra Store Vejleå, når vandet stuer ind over engene. For at strandengene ikke skal gro til, bliver de i dag afgræsset af kvæg. Kvæget bider højt og varieret; de vælger græsser frem for urter og nogle steder skraber de hul i torvelaget med deres klo. Græsningen sikrer et åbent landskab med lav og varieret vegetation, og dermed rigeligt med insekter. Denne kombination gør stedet en attraktiv fuglelokalitet.

22. ARKENWALK er en 2,2 km lang stiftorforbindelse mellem Ishøj Station og ARKEN Museum for Moderne Kunst. Stien løber gennem Ishøj Centrum, under en tunnel og gennem et villakvarter videre til Strandparken og ARKEN. Undervejs kan der opleves kunstinstallationer som de 32 knaldrøde lygter, der er designet af den internationalt anerkendte kunstner Jeppe Hein.

KLØVERSTIER løber flere steder langs Store Vejleå og i det omkringliggende landskab. Kløverstierne er rundture som starter og slutter samme sted – et sted for hver kommune. Tre steder i kortet er sat et Kløverlogo der viser start- og slutsted. Hver kløversti har fire ruter at vælge imellem for dig, der vil kombinere oplevelser, frisk luft og motion. Den sorte rute er den længste og den grønne den korteste. Ruterne er undervejs skiltet med Kløversti-logo, så du kan hoppe på dem hvor som helst.

VESTEGNSRUTEN er en 42 km lang motions- og cykelrute, den går gennem hele syv kommuner på Vestegnen. Undervejs kan du opleve mange kultur-, aktivitets- og naturoplevelser, fx løber ruten igennem hele Store Vejleådalen og forbinder til Vestsøen, Vestvolden og Køge Bugt Strandpark. Er du elitesportsudøver, kan du tage tid på, hvor lang tid du er om at løbe eller cykle distancen. Er I en børnefamilie, kan I planlægge turen hjemmefra og stoppe undervejs. Flere steder langs ruten er shelters med mulighed for overnatning. Ruten er skiltet med blå og hvide piktoqrammer.

Friluftsliv i Store Vejleådal

Store Vejleådal er beliggende i de 4 kommuner: Albertslund, Høje-Taastrup, Ishøj og Vallensbæk. Ådalen tilbyder varierede naturoplevelser og rummer både skov, parker, græssede arealer, mose og mere vilde områder. I den lange, flade ådal findes der både søer, åer og enkelte kunstige bakker.

Friluftsmulighederne er mange og giver bl.a. mulighed for at fiske, stå på vandski, ride, padle i kano og spille golf. Flere steder er der shelters til overnatning og der er permanente grillpladser. Igennem området løber flere skiltede gå- og cykelruter og mulighederne for at komme ud i det grønne er derfor mange og lettilgængelige.

Albertslund Kommune

Ishøj Kommune

Høje-Taastrup
Kommune

VALLENSBÆK
KOMMUNE